

י"א אדר, תשע"ג
21 פברואר, 2013

לכבוד

חברי פורום הטיול המשולב,

פרוטוקול מפגש 1 של פורום הטיול המשולב בתשע"ג

מיום ראשון, י' בטבת תשע"ג, 23 לדצמבר 2012

השתתפו: אושרי יגאל-מורשת יעקב מכללה אקדמית דתית לחינוך, ד"ר אילוז דוד-תלפיות המכללה האקדמית לחינוך, בן דוד ליליאן - אחוה המכללה האקדמית לחינוך, ד"ר הר שפר צבי- שאנן המכללה האקדמית הדתית לחינוך, ד"ר זהבי אברהם- המכללה האקדמית בית ברל, יוד רחל-מכון בית יעקב למורות ירושלים, מתתיהו רבקה- סמינר בית יעקב, ד"ר רונן נורית- המכללה האקדמית לחינוך גורדון, שרעבי יעל- המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי ומרכזת הפורום.

הנצחת השואה באמצעות חולצות כיתתיות באגף קידוש השם בפני מרק

גנזך קידוש השם הוקם בשנת 1964 ע"י סופר וחוקר השואה הרב משה פראגר ז"ל, ייעודו הנצחת השואה ע"י סיפור גבורת הרוח והעמידה הרוחנית והמוסרית של יהודים במהלך השואה.

הגנזך עוסק באיסוף, תיעוד וקטלוג מסמכים, תצלומים, ספרים ועדויות והפקת ערכות לימוד וסרטים דוקומנטריים על מנת להנציח את השואה בדרך חינוכית לתלמידים, סטודנטים והציבור הרחב מהמגזר החרדי והחילוני. את הסיור הציעה, ארגנה והדריכה רחל יוד - חברת הפורום שמדריכה ומתנדבת במקום, את הסיור תיאמנו ליום הקדיש הכללי י' בטבת.

פתחה את הסיור גב' חוה טורץ- ראש אגף ההוראה בגנזך, שהציגה את פרופיל "גנזך קידוש השם" לאחר ההסבר שיינו בתערוכה בה הוצגו שתי יחידות לימוד:

1. **סיפור גטו קובנה**- ההוראה ביחידה זו בנויה משאלות ותשובות שהופנו לרב אברהם כהנא שפירא במהלך

השואה ע"י יהודי הגטו לגבי בעיות הלכתיות שהתעוררו במצב המיוחד אליהם נקלעו ודרכם ניתן ללמוד רבות מהחיים בגטו.

2. **סיפור גטו ורשה** – ההוראה מתמודדת עם השאלה של לימוד היסטוריה של השואה ע"י תיעוד ועדויות

שרשם הרבי קלונימוס קלמיש שפירא במהלך השואה בגטו ורשה.

מהסיור בתערוכה – עלינו לחדרי הגנזך, הרב דוד סקולסקי- המנהל הכללי בגנזך, הסביר על ההיסטוריה של הגנזך, הקמתו ע"י רב משה פראגר ז"ל, שתרם חלקת קרקע לגנזך ולישיבה.

גב' רחל יוד - רכזת הפרויקטים בגנזך וחברת הפורום, הציגה את התוכניות החינוכיות ופיתוחם- הפקת סרטים, יחידות לימוד, מרכזי ומרחבי למידה, אתר באינטרנט שמתעדכן כל הזמן והרחיבה על תהליכי הלמידה המתבצעים בקורסים, ימי עיון, קורסי העשרה לקראת מסעות פולין, הכשרת סטודנטיות להוראת הנושא בהתנסות בבתי ספר.

גב' טובה יוסקוביץ - ראש אגף הפקות ומולטימדיה, הציגה הפקות סרטים מעדויות ניצולי שואה ואת השימוש בהם כחומר חינוכי עם תלמידים.

סיימנו את הסיור בגנזך עם הגב' תמר שרייבר - ארכיונאית ראשית, בהצצה למסמכים מדהימים בארכיון, תצלומים, מסמכים, תכתובות שעסקו בפעולות הצלה, מודעות שפורסמו בארץ ישראל בתקופת השואה ודרך שמירתם וקטלוגם באתר אינטרנט של הגנזך לשימוש הציבור הרחב.

תחומי מחקר אקולוגיים אינטרדיסציפלינריים באוניברסיטת בר-אילן

ד"ר דוד אילוז- מרצה וחוקר באוניברסיטת בר אילן וחבר הפורום אירח אותנו בפקולטה למדעי החיים באוניברסיטה והציג בפנינו חלק מהמחקרים שהוא שותף להם. בנושאים הבאים: השפעת האבק על המערכת האקולוגית במפרץ אילת, השפעת האקלים הגלובלי על אלמוגים, הפקת ליפידים מאצות להפקת ביו דיזל, מחקרים העוסקים בתחום לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה כגון: זיהוי כשרות בחלב, הכנת צבעי התכלת מחלזונות, צבע כתום מתולעת השני, מחקר על אפרסמון ועוד. לאחר ההצגה סיירנו בחממות ומעבדות המחקר לחשיפה למחקרים שעוסקים באלמוגים, אצות, אפרסמון ועוד.

תודות:

ראשית לרחל יוד חברת הפורום שהציעה את הביקור בגנזך בעקבות עיסוקנו בשנים האחרונות באתרים בהם ניתן להפעיל סטודנטים ותלמידים בלמידה חוץ כיתתית בנושא השואה. רחל ארגנה את הסיור ותאמה את הסיור. צוות הגנזך הרב דוד סקולסקי, חוה טורץ, טובה יוסקוביץ תמר שרייבר ורחל פתחו בפנינו צוהר לפעילות המדהימה של איסוף המסמכים והעדויות ותיעודם בארכיון ממוחשב ובסרטים תיעודיים ודוקומנטריים, הכנת חומרי הלימוד והפצתם תוך שימוש נרחב במיומנויות המאה ה-21. הצליחו לרגש אותנו בסיפורים המתועדים של אנשים שנצלו מהתופת והדרך בה הם משולבים בתהליכי הלמידה. תודה לד"ר דוד אילוז על הזמנתו לארח אותנו ועל שפתח בפנינו בהסבר ובסיור את העולם העשיר של מחקרים מדעיים הקשורים לתחומיים בהם עוסק הפורום יחסי הגומלין והשפעה הדדית של מרכיבים אביוטיים וביוטיים בארץ ובעולם עם מעורבות האדם בעבר והיום.

יעל שרעבי

רכזת פורום הטיול המשולב

העתקים:

מר נח גרינפלד - מנהל האגף להכשרת עובדי הוראה
ד"ר מיכל גולן - ראש מכון מופ"ת
רותי סרלין - ראש ערוץ מפגשי עמיתים